

การโค้ชงานและระบบพี่เลี้ยง

(Coaching and Mentoring Technique)

สถาบันฝึกอบรม บานาน่าเทรนนิ่ง

อ.ธนายุทธ สิริบุตรานนท์
วิทยากรและที่ปรึกษาด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร

8 QUALITY COURSE CATEGORIES

- Leadership
- Coaching
- Thinking
- Soft Skill
- Productivity
- HRM & Organization Development
- Sales & Marketing
- Team Building

การโค้ชงานและระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring Technique)

CO 1.4

- ระยะเวลาอบรม 1 วัน
- หลักสูตรเหมาะกับหัวหน้างานขึ้นไป

หลักการและเหตุผล

ในสภาวะการแข่งขันสูงในปัจจุบัน องค์กรต้องรักษาความสามารถและความได้เปรียบในการแข่งขัน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมความสามารถและความได้เปรียบดังกล่าว โดยการพัฒนามนุษย์มีหลากหลายวิธีการ เช่น การฝึกอบรม การมอบหมายงาน การหมุนเวียนงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การโค้ชงาน หรือการใช้ระบบพี่เลี้ยง เป็นต้น ซึ่งที่กล่าวมาอยู่ภายใต้การพัฒนามนุษย์พื้นฐาน 70 : 20 : 10 Model นั่นเอง โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพมากคือ การเป็นโค้ชและการเป็นพี่เลี้ยง (Coach and Mentor) ซึ่งอยู่ในส่วน 20% ของโมเดล

การพัฒนากิจกรรมโค้ชอย่างเป็นระบบ (Systematic Coaching) ผู้เป็นโค้ชต้องเข้าใจองค์ประกอบและมีแนวความคิดที่ถูกต้องของการเป็นโค้ช ซึ่งทำให้โค้ชเชื่อว่าผู้รับการโค้ช (โค้ชชี่ - Coachee) มีศักยภาพในตนเอง การยอมรับและการเปลี่ยนแปลงต้องเกิดจากโค้ชชี่เอง กระบวนการโค้ชมุ่งเน้นที่วิธีการแก้ปัญหา ไม่เน้นที่ตัวปัญหา และสุดท้ายโค้ชมีความเชื่อว่าโค้ชชี่มีวิธีการอันเหมาะสมในการบรรลุเป้าหมายของตนเอง โดยต้องอาศัยทักษะสำคัญของการโค้ช (Coaching Skill) ดังนี้

- การใช้คำถามทรงพลัง (Powerful Questioning)
- การรับฟังอย่างตั้งใจ (Listening)
- การให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงบวก (Positive Feedback)
- การสร้างแรงจูงใจ (Motivation)
- การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน (Set Goal)

ระบบพี่เลี้ยงที่มีคุณภาพช่วยให้น้องเลี้ยง (Mentee) สามารถเรียนรู้ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงานจากพี่เลี้ยง (Mentor) ซึ่งส่งผลให้ผลผลิตสูงขึ้นและได้รับประสบการณ์ที่ทำให้ตนเองสามารถทำงานได้ดีที่สุด ดังนั้นพนักงานจึงอยู่กับองค์กรได้นาน (Retention) และลดปัญหาการลาออก การเป็นพี่เลี้ยงที่ดี พี่เลี้ยงต้องมีทักษะสำคัญของการเป็นพี่เลี้ยง (Competency for Mentor) พร้อมด้วยปัจจัย 7 ประการที่ทำให้ระบบพี่เลี้ยงประสบความสำเร็จ โดยกระบวนการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) มีดังนี้

- การเตรียมความพร้อมและอบรม
- การกำหนดคุณสมบัติพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง
- การกำหนดสิทธิประโยชน์จูงใจ
- การติดตามและประเมินผล

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างการเป็นโค้ชและการเป็นพี่เลี้ยง
- เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการพัฒนาทีมงานด้วยการโค้ช และสามารถสร้างแนวทางการโค้ชได้ด้วยตนเอง
- เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการพัฒนาทีมงานด้วยระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) และสามารถประยุกต์แนวคิดต่าง ๆ ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับองค์กร

รายละเอียดเนื้อหาและกิจกรรม

พื้นฐานของการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

- กิจกรรมปรับคลื่นความถี่สมองก่อนการเรียนรู้
- สำรวจ แนวคิดการพัฒนาศักยภาพทีมงาน
- ความแตกต่างระหว่าง Coaching กับ Mentoring
- การพัฒนาทีมงานด้วย TAPS Model
- การประยุกต์ Skill – Will Matrix กับ TAPS Model

การพัฒนาทีมงานด้วยการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

- Case Study I: บทเล่าประสบการณ์ Coaching & Mentoring
- นิยามของการโค้ช (Definition of Coaching)
- จุดประสงค์ของการโค้ช (Objective of Coaching)
- จุดประสงค์ของระบบพี่เลี้ยง (Objective of Mentoring)
- Workshop I: การเตรียมข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการโค้ชและพี่เลี้ยง

การพัฒนาทีมงานด้วยการโค้ชอย่างเป็นระบบ (Systematic Coaching)

- 11 สมรรถนะของโค้ช (เครดิตข้อมูล: International Coach Federation – ICF)
- องค์ประกอบของการโค้ชงาน
- แนวความคิดที่ถูกต้องของการเป็นโค้ช
- เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์
- ตัวอย่างคำถามสร้างสรรค์ในการโค้ช
- ทักษะสำคัญของการโค้ช (Coaching Skill)
- การโค้ชด้วย Grow Model & Insight Loop (วงจรรุ่งแก้ปัญหา)
- กระบวนการโค้ชอย่างเป็นระบบ (Systematic Coaching Process)
- Case Study II: สร้างแนวทางการโค้ชจากกรณีศึกษา

การพัฒนาทีมงานในฐานะพี่เลี้ยง

- Case Study III: เรียนรู้การเป็นพี่เลี้ยงจากกรณีศึกษา
- ความสำคัญของระบบพี่เลี้ยง
- การพัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System)
  - การเตรียมความพร้อมและอบรม
  - การกำหนดคุณสมบัติพี่เลี้ยงน้องเลี้ยง
  - การกำหนดสิทธิประโยชน์จูงใจ
  - การติดตามและประเมินผล
- ทักษะสำคัญของการเป็นพี่เลี้ยง (Competency for Mentor)
- ปัจจัย 7 ประการที่ทำให้ระบบพี่เลี้ยงสำเร็จ
- Workshop II: สรุปสิ่งที่เรียนรู้และนำไปปฏิบัติ

5 แนวทางฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรม บานาน่าเทรนนิ่ง

080-626-9565

sale@bananatraining.com

www.bananatraining.com

1. Active Learning (การเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา)

หลักการของ Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง(Practice by Doing)โดยใช้ความรู้ที่ผ่านการฝึกอบรม นำมาแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ บนปัญหาจริงของผู้เรียน ซึ่งหลักการดังกล่าว มีความสอดคล้องกับพีระมิดแห่งการเรียนรู้ (Learning Pyramid) ว่าผู้เรียนจะมีความรู้คงเหลือหลังเรียนรู้ (Average Learning Retention Rates) สูงถึง 75%

2. Learning Principle (หลักการเรียนรู้)

ในทุกหลักสูตรได้ใช้หลักการเรียนรู้ มาออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนแนวทางการบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์สูงสุด ตัวอย่างทฤษฎีที่อยู่ภายใต้หลักการเรียนรู้ ได้แก่

ทฤษฎีหลักการทั่วไป

(Stimulus Generalization)

- การฝึกอบรมเน้นการสอนหลักการทั่วไป หรือคุณลักษณะสำคัญที่จำเป็นในการทำงาน และให้ผู้เข้าอบรมประยุกต์หลักการดังกล่าว ในสถานการณ์จริง

ทฤษฎีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน

(Theory of Identical Elements)

- การออกแบบเนื้อหาและตัวอย่างให้มีความคล้ายคลึงกับสถานการณ์จริง ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และนำไปปรับใช้ได้ง่ายขึ้น

ทฤษฎีการรู้คิด

(Cognitive Theory)

- การออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วมาใช้ ตลอดจนให้ทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากการทำงาน

3. Knowledge (ความรู้)

ใช้หลักการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (Adult Learning) มาออกแบบเนื้อหาคือ "จำเป็น ปรับใช้ เปรียบเทียบ และเปลี่ยนแปลง"

4.Coaching (โค้ชชิ่ง)

ในบางหลักสูตร เช่น ภาวะผู้นำ จิตวิทยาการบริหาร หรือ Growth mindset ใช้ทักษะการโค้ชและกระบวนการโค้ชชิ่ง (Coaching Process) ประกอบการบรรยาย

5.Facilitator (กระบวนกร)

วิทยากร แสดงบทบาทเป็นผู้จัดการความรู้ หรือกระบวนกร เป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

โครงสร้างการฝึกอบรม

COURSE FRAMEWORK

- สัดส่วนการบรรยาย (Training) 40% เนื้อหาตามหลักสูตร สร้างแนวคิด เทคนิควิธีการสำหรับพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น
- สัดส่วนกิจกรรม 60% ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (Workshop, Case Study, Problem Solving Activity, OJT Activity, Coaching Card, Game, Team Building etc.)
- กิจกรรมปรับทัศนคติมุมมอง (ก่อนเข้าสู่เนื้อหาการเรียนรู้)
- แบบทดสอบก่อนก่อนและหลังเรียน (Pre & Post Test)
- เวิร์คช็อป (Workshop) แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน
- กรณีศึกษา (Case Study) วิเคราะห์กรณีศึกษาและแชร์ประสบการณ์
- กิจกรรมการคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Activity) นำปัญหาในการทำงานมาคิดแก้ปัญหา ตามหลักการและขั้นตอน PSDM
- กิจกรรมการสอนงาน (OJT Activity) ออกแบบและฝึกปฏิบัติการสอนงาน
- การ์ดการโค้ช Coaching Card ช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหา ค้นหาค้นหาตัวเอง ฝึกคิดและตั้งเป้าหมาย
- เกมและกิจกรรมสร้างทีมงาน (Game and Team Building) แบ่งกลุ่มเล่นเกมและสนุกสนานร่วมกันแบบ Team Building
- การนำความรู้ไปใช้ด้วยการทำ Action Plan